

Об'єктно-орієнтоване програмування.

Курсова робота

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Освітня програма	Комп'ютерні технології в біології та медицині
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Очна(денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	1 кредит ЄКТС / 30 год.(30 год. – СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://roz.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	к.т.н. Алхімова Світлана Миколаївна, контактний телефон: +380674045083, e-mail: alkhimova.svitlana@lil.kpi.ua
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс Google classroom: https://classroom.google.com/c/NTg4NzIxMDUxNzg1

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Курсова робота з об'єктно-орієнтованого програмування належить до циклу професійної підготовки навчального плану підготовки бакалавра.

Предметом навчальної дисципліни є система здатностей та умінь із основ об'єктно-орієнтованого проектування та програмування і створення об'єктно-орієнтованих програмних застосунків мовою програмування високого рівня C++, які необхідні під час виконання обов'язків, виробничих функцій та типових задач діяльності фахівця; а також практичні навички використання об'єктно-орієнтованого підходу для створення повноцінного програмного забезпечення.

Метою навчальної дисципліни є засвоєння студентами необхідних знань з основ об'єктно-орієнтованого програмування, а також формування у студентів твердих практичних навичок щодо розробки програмних застосунків з використанням об'єктно-орієнтованого підходу; вивчення та практичного застосування принципів побудови та використання сучасних технологій розробки програмного забезпечення комп'ютерних систем на різних рівнях їх функціонування.

Загальні компетентності

- ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 11 Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК 12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Фахові компетентності

ФК 8 Здатність проектувати та розробляти програмне забезпечення із застосуванням різних парадигм програмування: узагальненого, об'єктно-орієнтованого, функціонального, логічного, з відповідними моделями, методами й алгоритмами обчислень, структурами даних і механізмами управління.

ФК 18 Здатність проектувати та реалізовувати програмне забезпечення для вирішення різноманітних задач в біології та медицині із застосуванням різних мов програмування та сучасних бібліотек крос-платформного програмування, проводити тестування на декількох апаратних платформах, впроваджувати і підтримувати роботу інформаційних систем на сучасних платформах.

Студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати наступні програмні результати навчання

ПР 5 Проектувати, розробляти та аналізувати алгоритми розв'язання обчислювальних та логічних задач, оцінювати ефективність та складність алгоритмів на основі застосування формальних моделей алгоритмів та обчислюваних функцій.

ПР 9 Проектувати, розробляти та аналізувати алгоритми розв'язання обчислювальних та логічних задач, оцінювати ефективність та складність алгоритмів на основі застосування формальних моделей алгоритмів та обчислюваних функцій.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Основна ціль курсової роботи полягає в закріпленні та поглибленні знань, отриманих при вивченні дисципліни Об'єктно-орієнтоване програмування .

Постреквізити. Навчальна дисципліна забезпечує наступну дисципліну «Проектування інформаційних систем», а також є основою для підготовки дипломних робіт за спеціальністю та в подальшій практичній роботі за фахом.

3. Зміст навчальної дисципліни

Основна ціль курсової роботи полягає в закріпленні та поглибленні знань, отриманих при вивченні зазначеної дисципліни, у підготовці студентів до самостійної практичної діяльності з виконання всього комплексу задач розробки сучасного програмного забезпечення.

Курсова робота виконується за індивідуальним завданням, виконання якого передбачає чотири частини:

Частина I. Розробка специфікації вимог

Аналіз функціональних та нефункціональних вимог до програмного застосунку, що необхідно розробити в курсовій роботі, розробка специфікації вимог.

Частина II. Проектування структури програми.

Логічна і фізична структура програми. Логічна структура включає визначення класів з описом їх призначення. Розробляється діаграма класів і діаграма послідовностей у нотації UML. Фізична структура представляє розподіл класів, змінних і функцій по файлах, при цьому вказують стандартні бібліотеки, що використовуються.

Частина III. Реалізація програми із використанням об'єктно-орієнтованого підходу.

Детальний опис класів: назва класу, призначення класу, компонентні дані і їх призначення, компонентні функції і їх призначення. Описуються також глобальні (не члени класів) функції. Описується логіка роботи програми: діалог з користувачем, створення і збереження об'єктів, використання абстрактних контейнерів, алгоритмів, потоків.

Написання коду полягає у:

- визначенні класів і програмування меню користувача (відповідно до варіанту необхідно реалізувати ієрархію класів із визначенням необхідних для роботи з цим класом полів і методів);

- створенні об'єктів та використанні контейнерів (необхідно реалізувати функції створення об'єктів і додавання їх в контейнер; для контейнера слід розробити клас контейнера відповідно до варіанту);
- організації роботи з даними через файл (необхідно реалізувати ініціалізацію об'єктів введенням даних з клавіатури і розробити функції для збереження об'єктів у файлі і завантаження їх з файлу);
- пошуку даних у контейнері (необхідно реалізувати функцію для пошуку даних у контейнері, що працює в діалоговому режимі з користувачем; функція пошуку має реалізувати запити, відповідно до варіанту).

Частина IV. Тестування розробленого застосунку.

Опис порядку тестування та тестових сценаріїв (тест-план), тестові дані, результати виконання програм.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова

1. Об'єктно-орієнтоване програмування : підручник. У 2-х ч. Ч. 2. Об'єктно-орієнтований підхід до розробки програмного забезпечення / С. М. Алхімова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во "Політехніка", 2019. – 192 с.
2. Мартін Роберт Чиста архітектура: мистецтво розробки програмного забезпечення / Роберт Мартін – К. : Фабула, 2019. – 368 с.
3. Постіл, С. Д. UML. Уніфікована мова моделювання інформаційних систем : навч. посіб. / С. Д. Постіл ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2019. - 321 с.
4. Грицюк, Ю. І. Аналіз вимог до програмного забезпечення / Ю. І. Грицюк. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. – 456 с.

Допоміжна

1. Левус Є. В. – Життєвий цикл програмного забезпечення : навчальний посібник / Є. В. Левус. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. – 208 с.
2. С++. Теорія та практика : навч. посібник / [О. Г. Трофименко, Ю. В. Прокоп, І. Г. Швайко, Л. М. Буката та ін.] ; за ред. О. Г. Трофименко. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 588 с.
3. Піхлер, Р. Agile продукт-менеджмент за допомогою Scrum / Роман Піхлер; пер. с англ. Г. Якубовська. – К. : Фабула, 2019. – 128 с.
4. Катренко, А. В. Управління IT-проектами. Книга 1. Стандарти, моделі та методи управління проектами : підручник / А. В. Катренко. – [2-е вид.] – Львів : Новий світ-2000, 2019. – 550 с.
5. Gomaа, H. Designing Concurrent, Distributed, and Real-time Applications with UML / Hassan Gomaа // Addison-Wesley object technology series. – Addison Wesley Professional, Boston, MA : 2000. – 816 p.
6. Дудзяний, І. М. Об'єктно-орієнтоване моделювання програмних систем : навч. посібн. / І. М. Дудзяний. – Львів : Вид. Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 108 с.
7. Табунщик, Г. В. Проектування та моделювання програмного забезпечення сучасних інформаційних систем / Г. В. Табунщик, Т.І. Каплієнко, О.А. Петрова – Запоріжжя : Дике Поле, 2016. – 250 с. http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1824/1/Tabunshchik_Software_Design.pdf
8. Кравець, П. О. Об'єктно-орієнтоване програмування : навч. посібн. / П. О. Кравець. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 624 с.
9. Пелешко, Д. Д. Об'єктні технології С++11 : навч. посібн. / Д. Д. Пелешко, В. М. Теслюк. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 360 с.
10. Бублик, В. В. Об'єктно-орієнтоване програмування : підручник / В.В. Бублик. – К.: ІТкнига, 2015. – 624 с.
11. Kirk, D. R. Deciphering Object-Oriented Programming with C++: A practical, in-depth guide to implementing object-oriented design principles to create robust code / Dorothy R. Kirk. – Birmingham, UK. : Packt Publishing, 2022. – 594 p.
12. Грицюк, Ю. І. Об'єктно-орієнтоване програмування мовою С++ : навч. посіб. / Ю. І. Грицюк,

- Т. Є. Рак – Львів : Вид-во Львів. ДУ БЖД, 2011. – 404 с.
13. Knuth, D. E. The Art of Computer Programming / Donald E. Knuth / Vol. 1: Fundamental Algorithms. – Boston, MA : Addison Wesley Professional, 1997. – 672 p.
  14. Knuth, D. E. The Art of Computer Programming / Donald E. Knuth / Vol. 3: Sorting and Searching. – Boston, MA : Addison Wesley Professional, 1998. – 513 p.
  15. Cormen, T. H. Introduction to Algorithms / Thomas H. Cormen, Charles E. Leiserson, Ronald L. Rivest, Clifford Stein. – Cambridge, Massachusetts : The MIT Press, 2009. – 1292 p.
  16. Ришковець, Ю. В., Висоцька, В. А. Алгоритмізація та програмування. Частина 1: навч. посіб. – Львів: «Новий Світ-2000», 2018. – 337 с.
  17. Ришковець, Ю. В., Висоцька, В. А. Алгоритмізація та програмування. Частина 2: навч. посіб. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 320 с.
  18. Веклич, Р. А. Вступ до програмування мовою C++. Структури даних: навч. посіб. / Р. А. Веклич, Т. О. Карнаух, А. Б. Ставровський – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 99 с.
  19. Tian, J. Software Quality Engeneering: Testing, Quality Assurance, and Quantifiable Improvement / Jeff Tian. – Piscataway, New Jersey : Wiley-IEEE Computer Society Press, 2005. – 438 p.
  20. Об'єктно-орієнтоване програмування. Розробка програмних додатків із використанням об'єктно-орієнтованого підходу програмування : метод. вказівки до викон. курсової роботи для напряму підгот. 6.050101 «Комп'ютерні науки» / Уклад. С. М. Алхімова. – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 60 с.
  21. Stroustrup, B. Programming : principles and practice using C++ / Bjarne Stroustrup. – [2nd ed.]. – Boston, MA : Addison Wesley Professional, 2014. – 1312 p.
  22. Meyers, S. Effective Modern C++: 42 Specific Ways to Improve Your Use of C++11 and C++14 / Scott Meyers. – Sebastopol, California : O'Reilly Media, Incorporated, 2014. – 334 p.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента) і самостійна робота студента

Курсова робота полягає в використанні об'єктно-орієнтованого підходу під час аналізу і проектування мовою моделювання UML та під час написання коду мовою програмування C++ в інтегрованому середовищі розробки програмного забезпечення Microsoft Visual Studio.

Графік виконання курсової роботи:

Тиждень семестру	Назва етапу роботи	Навчальний час	
		Ауд.	СРС
4	Отримання завдання на курсову роботу.	-	1
5	Огляд технічної літератури за темою роботи; аналіз функціональних та нефункціональних вимог; розробка специфікації вимог.	-	1
7	Проектування архітектури програмного продукту; розробка коду першої частини курсової роботи (визначення класів і програмування меню користувача).	-	5
7	Перший контроль за процесом виконання курсової роботи, консультація викладача.	-	1
9	Розробка коду другої частини курсової роботи (використання контейнерів).	-	5
12	Розробка коду третьої частини курсової роботи (організація роботи через файл).	-	5
12	Другий контроль за процесом виконання курсової роботи, консультація викладача	-	1
15	Розробка коду четвертої частини курсової роботи (пошук даних у контейнері); тестування програмного продукту.	-	5
15	Оформлення пояснювальної роботи	-	4
16	Захист курсової роботи	-	2
ВСЬОГО			30

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному технічному університеті України «Київському політехнічному інституті імені Ігоря Сікорського».

Виконання завдань контрольних заходів

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Курсову роботу студенти мають виконувати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході захисту курсової роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Залік проводиться у формі усного захисту курсової роботи перед комісією з проведення семестрового контролю.

Рейтингова оцінка з курсової роботи має дві складові.

Перша складова характеризує якість пояснювальної записки, текстового та графічного (ілюстрованого) матеріалу: дотримання встановленого графіка виконання курсової роботи; сучасність та обґрунтування прийнятих рішень; правильність застосування об'єктно-орієнтованого підходу для розробки програмного забезпечення; якість оформлення, виконання вимог нормативних документів; якість графічного матеріалу і дотримання вимог стандартів. Розмір шкали першої складової дорівнює 50 балів.

Друга складова характеризує якість захисту курсової роботи: ступінь володіння матеріалом щодо розробки програмного забезпечення із використанням об'єктно-орієнтованого підходу, застосування об'єктно-орієнтованого підходу під час кодування; ступінь обґрунтування прийнятих рішень, вміння захищати свою думку. Розмір шкали другої складової дорівнює 50 балів.

Перша складова курсової роботи (R₁):

- 3..5 балів** – своєчасність виконання графічної роботи з курсового проектування (роботи);
- 3..5 балів** – сучасність та обґрунтування прийнятих рішень;
- 18..30 балів** – правильність застосування об'єктно-орієнтованого підходу для розробки програмного забезпечення;
- 3..5 балів** – якість оформлення, виконання вимог нормативних документів;
- 3..5 балів** – якість графічного матеріалу і дотримання вимог стандартів

Друга складова захисту курсової роботи (R₂):

- 18..30 балів** – ступінь володіння матеріалом;
- 6..10 балів** – ступінь обґрунтування прийнятих рішень;
- 6..10 балів** – вміння захищати свою думку.

Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Курсова робота не допущена до захисту	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Дистанційне навчання. В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи дистанційного навчання «Сікорський» та «Електронний кампус». Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відео-конференцій).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри БМК, к.т.н., Алхімовою Світланою Миколаївною

Ухвалено кафедрою біомедичної кібернетики (протокол №1 від 31 серпня 2023 року)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №1 від 1 вересня 2023 року)